

Francosko ljudstvo v boju

Za kruh, mir in svobodo!

Ohrabreni vsled uspehov, ki jih je fašizem s pomočjo reakcionarnih elementov dosegel izven francoskih mej, so fašisti in ostali nazadnjaki v Franciji že leta 1934 naskočili francosko ljudstvo in poskušali, da ga vprežejo v fašistični jarem.

Francoski narod — v prvi vrsti pa delavski razred v Franciji, je najodločnejše odbil ta napad na svoje pravice, na svojo svobodo.

Ali zmago nad nazadnjaki in mračnjaki je bilo treba tudi zavarovati. Zato je francosko ljudstvo ustanovilo ljudsko fronto, ki ni samo zgradila pot fašizmu in reakciji, temveč je širokim ljudskim množicam, prinesla nove ugodnosti in pravice, na kulturnem političnem, ekonomskem in socialnem polju. Predvideni pa so bili še nadaljni napredni socialni zakoni, kakor pokojnina za stare delavce, zavarovanje kmetov proti toči in še cela vrsta drugih.

Zato ni čudno, da so nazadnjaki in dobičkarji na vso moč sabotirali napredno in socialno delo ljudske fronte, da so napenjali vse sile da preprečijo izvajanje socialnih zakonov, kakor tudi zakonov novejših boljših socialnih zakonov korist vsega francoskega ljudstva da oslabijo in razbijejo samo ljudsko fronto.

Treba jim je priznati da so boj proti ljudski fronti zelo spretno vodili. Iskali in našli so v njej vsako, se tako majhno razpoko, zabijali v njo kline in spretno napadali, dokler se jim končno ni posrečilo, da so na enem mestu razdrli ljudsko fronto, a še to samo v njenih vrhovih, medtem ko je v širokih ljudskih množicah ostala ljudska fronta čvrsta in neomajana.

Bankirji, borzni spekulanti in zveza industrijcev, delali so složno in točno po načrtu. Medtem ko so eni organizirali beg zlata iz Francije, in skupaj z londonskimi bankirji jurisali na francosko valuto, so drugi sabotirali francosko produkcijo posebno v vojni industriji. Tako so zmanjševali obrambno moč Francije, in doprinesli k Hitlerjevemu in Mussolinijevemu uspehu v Monakovem.

Sabotirajoč produkcijo so istočasno izživljali spore z delavstvom v želji da vso odgovornost za njihova lastna slaba dejanja vržejo na delavstvo, kateremu so očitali, da je njegov nastop protidraven. Oni so pozivali vlado da udari na delavski razred in mu zmanjša njegove pravice, katere mu je prinesla ljudska fronta. Istočasno so nemški, italijanski in ostali fašistični časopisi polnili svoje stolpe s poročili o neredih, uporih in anarhiji v Franciji. Tako so izpodkopovali ugled in vpliv demokratične Francije v svetu.

Tudi Stojadinovičeva vlada v Jugoslaviji, je izvajala in izvaja še naprej svojo

politiko oddaljevanja od Francije in približevanje osi Rim-Berlin ravno na osnovi teh argumentov.

Drzno rozljanje fašističnih osvajačev s sabljo, lahko deluje na posameznika in ga prisili na popuščanje. Ono pa ne more prestrašiti en tako velik in svobodoljubni narod kakor je francoski.

Odpor proti politiki popuščanja napram fašističnim osvajačcem, proti « monakovski » politiki, je z vsakim dnem večji. Francoski narod in v prvi vrsti delavski razred, se bori proti tej politiki in zahteva da v svetu vlada pravica a ne nasilje nad narodi.

Francija noče, in ne sme postati plen fašističnih osvajačev; demokratična Francija noče postati služkinja Hitlerja in Mussolinija.

Brez Francije in v škodo francoskega naroda ter njegovih prijateljev, v škodo demokratične in svobode, Hitler dela nov zemljevi Srednje Evrope in krči pot pangermanskemu imperijalizmu na Balkan in v srednjo Azijo. Divjaška in nasilna Hitlerjeva politika, gazi in zatira demokratične in svobodoljubne pokrete, in skuša da spremeni cele narode v svoje pokorne hlapce. Pri tem službena Francija stoji ob strani. Ugled Francije kot zaščitnice in pobornice svobode je oslabiljen, njen glas se ne sliši in tudi ne posluša. To boli in napolnjuje s skrbjo vse prijatelje demokratične Francije in svobodoljubnega francoskega naroda. S tesnobo, ali obenem s čvrsto vero, vsi prijatelji Francije pričakujejo trenutka ko se bo zopet razlegel močni glas francoskega naroda, po besedah njegovega velikega sina »Rousseau-a: « **Vsi ljudje so se rodili svobodni in enaki, vsi so od stvaritelja dobili prirodno pravico na življenje, svobodo, in težnjo za srečo** ».

Izseljenci iz Jugoslavije, ki smo v Franciji našli kruh in zaščito, in ki na Francijo gledamo kot na svojo drugo domovino, smo še bolj udarjeni in s podvojeno skrbjo zasledujemo razvoj dogodkov v Franciji. V skrbeh smo za svobodo in neodvisnost naše domovine Jugoslavije, ob katero že pljuskuje valovi pangermanskega imperijalizma, v skrbeh smo pa tudi za varnost in bodočnost demokratične Francije.

V kritičnih dneh meseca septembra, mi smo izrazili svojo pripravljenost, da z našimi telesi branimo našo drugo domovino. Francijo, pred napadi fašističnih osvajačev. To bomo storili tudi v bodoče brez omahovanja in brez obzira na žrtve.

Naša želja je, da Francija ostane to, kar je desetletja bila, pobornik bratstva, enakosti in svobode, zaščitnik pravice in nasprotna sila in nasilju.

Naša želja je, da Francija ostane branilec demokratične, pobornik rasne, verske in narodne enakosti. Naša želja je, da Francija tudi v bodoče ostane pobornik svobode, človečastva, kulture in napredka.

Mi želimo videti demokratično in svobodoljubno Francijo veliko in močno, Francijo pred katero bodo trepetali fašistični osvajači na veselje vseh narodov, vseh dobrih ljudi, v veselje vseh prijateljev miru in svobode.

In zato ker hočemo da se uresniči naše želje, s tesnobo v srcu zasledujemo poslednje dogodke v Franciji.

Sovražniki miru in demokratične, sovražniki Francije poskušajo razdeliti francoski narod v dva tabora. Oni stremijo za tem, da v korist svojih razrednih interesov, in celo za ceno oškodovanja splošnih narodnih interesov izolirajo francoski narod in ga podredijo Hitlerju. Francoski narod se dviga proti temu in izjavlja: Francija ne bi bila Francija, ako bi izdala svojo zgodovinsko nalogo, ako ne bi bila in ostala demokratična, svoboda ljubna in napredna Francija.

Boj francoskega naroda proti politiki popuščanja fašističnim osvajačcem, njegov boj proti notranje reakcije, proti dekretom ki ravno delovnemu ljudstvu nalagajo najtežja bremena — napram temu tudi izseljenci ne moremo ostati ravnodušni. To že radi tega ker se tu gre tudi za naše pravice, za naš zaslužek, za naše življenje, za našo svobodo. Mi smo iskreni in zvesti prijatelji francoskega naroda, mi smo sodrugi in bratje francoskemu delavstvu. Toda mi nočemo biti sužnji francoskih industrijalcev, kakor svoječasno nismo hoteli biti sužnji jugoslovanskih podjetnikov, gospodarjev in industrijalcev.

Uspeh francoskega delavskega razreda v njegovem boju za obvarovanje socialnih pridobitev, uspeh francoskega naroda v njegovem boju za kruh, mir in svobodo, je bil in bo tudi naš uspeh. Neuspeh francoskega delavskega razreda, neuspeh francoskega ljudstva v njegovem boju za svobodo in demokracijo v Franciji bi tudi za nas pomenil črne dni in črno bodočnost.

Mi izseljenci smo dolžni, da spoštujemo voljo in želje domačinov ki so nas toplo in bratski sprejeli, a to ni nihče drugi kot francoski delavski razred, veliki in svobodoljubni francoski narod.

Zato je naše mesto na strani delavskega razreda, naše mesto je v vrstah organiziranega delavskega pokreta in njegovih sindikalnih organizacijah C.G.T., na strani francoskega naroda, na strani demokratične in svobodne Francije.

čenje proti preganjanju židov v Nemčiji. Prišlo je do velikih demonstracij proti Hitlerju. Sam predsednik Roosevelt se je razburil vsled tega nezasižanega nasilja, in pozval svojega poslanika v Berlinu za nedoločen čas domov. Hitler je odgovoril s tem da je odpoklical svojega poslanika iz Vašingtona.

Casopisi poročajo, da bo Amerika odpustila iz državnih služb vse nemške državljane, in bo na njihova mesta namestila žide. To človečansko postopanje s žrtvami fašističnih ljudožrcev je imalo močan odjek v vseh deželah od katerih so nekatere prav tako nastopile proti fašističnemu divjaštvu.

(Nadalj. na 2. str.).

Protest naših dobrovoljcev

"Ne pustijo nas v domovino,"

Te dni so ne vrnili, in se še vračajo dobrovoljci iz raznih dežel, ki so se borili v vrstah republikanske vojske za svobodo in neodvisnost španskega naroda. Ob vrnitvi se jim dela razne težave, in ovira njihovo vrnitev v domače dežele. So pa nekatere demokratične države napr. Danska, ki svoje junake sprejemajo razširjenih rok, in k njihovem sprejemu pošiljajo celo svoje uradne predstavnike, da jih pozdravijo ob prihodu in odvedejo na njihove domove. Vsi demokratični in napredni pokreti in organizacije smatrajo za svojo dolžnost, da kar najboljšo sprejmejo in podprejo junaške bojevnike iz mednarodnih brigad.

V Parizu se že delj časa nahaja 50 borcev invalidov, ostali so se raztresli po raznih krajih v Franciji, v sami Španiji pa jih je še par sto, ki se ne morejo vrniti na svoje domove v Jugoslavijo, ker jim Jugoslovansko poslanstvo noče dati potrebnih papirjev za pot. Namesto, da je ponosna nad svojimi poštenimi in hrabrih sinovi, kakor so na nje ponosni narodi v Jugoslaviji, jih protiljudska Stojadinovičeva vlada muči in odvaja od njihovih družin in domov. Pozivamo vse izseljence, da protestirajo proti temu brezsrčnemu postopanju Jugoslovanske vlade z našimi brati dobrovoljci.

***

Nas « Spance » ne pustijo v Jugoslavijo. Ne pustijo nas zato ker se to ne dopade Stojadinovičevim prijateljem — Hitlerju in Mussoliniju.

Naši stariši in naši sorodniki nas vabijo in čakajo. Ljudstvo nas vabi in čaka, ker je ponosno na to, da je tako veliko število njegovih sinov-ceprav so jim bile na potu največje zapreke — odšel v daljno deželo, da tam prelije kri za svobodo in pravico, kakor so jo prelivali njegovi dedje in očetje. Kajti pravica in svoboda našim narodom nikoli ni bila tuja.

Narod nas kliče in čaka ali nas današnja vlada ne pusti v domovino.

« Kesajte se, — grmi ona — pljunite na grobove najpožrtvovalnejših in najboljših vaših sodrugov; pljunite na vaše lastne rane in kri; pljunite na mučniško in hrabro Špansko deželo, na njena porušena mesta in vasi, na njeno mladino raztrgano od Hitlerjevih bomb in granat pljunite na vse to, kesajte se, recite, da niste prav delali, pa vas pustimo domov — tako zahteva vlada preko poslanstva od nas, to zahtevajo od nje Hitler in Mussolini.

In to zahteva od nas tukaj, ko smo še izven njene oblasti!

Nočemo, pa čeprav nas zato naše matere nikoli ne vidijo! Nočemo, ker se ne kesamo.

Toda mi se hočemo vrniti v domovino. Mi smo sinovi naših narodov, ki smo razumeli nevarnost, v kateri se nahajajo naši in vsi mali narodi, poleteli smo na pomoč bratskemu španskemu narodu, da branimo skupaj z njim njegovo svobodo in neodvisnost; da branimo našo svobodo in svobodo vseh malih narodov pred tujimi nasilnimi napadi, pred zverinskim fašizmom.

Ne bojimo se Koroševih preganjanj, niti vladnih sodišč. Pripravljeni smo da pred državnimi oblastmi odgovorjamo za vse naše delo v Španiji in izven nje. Pripravljeni smo, da odgovorjamo, ker nismo ničesar zakrivali, in ponosni smo na naše delo. (Nadalj. na 2. str.).

POLITICNI PREGLED**AMEERIKA**

V prvi polovici novembra so se vršile v Združenih državah Amerike volitve v kongres (parlament) in senat. Volilni boj, ki se je vršil med demokratično in republikansko stranko je bil zelo hud. Demokratična stranka, na katero se nanašajo, sedanjí predsednik Združenih držav Roosevelt, je stranka družabnega napredka, socialnih reform in obrambe miru od fašističnih vojnih izzivalcev. Za njega so glasovali vsi pristaši demokracije, socialne pravice in miru. Republikanska stranka je reakcionarna. Ona se

bori proti Rooseveltovim socialnim reformam in njegovi politiki « New Deal » (Novo delo). Poleg je ta stranka za politiko, da se Amerika izolira od Evrope, in se briga samo za posle v svoji lastni državi.

Demokratska stranka je dobila v parlamentu 261, in v senatu 69 mandatov. Na ta način je Roosevelt dobil večino za svojo politiko. Vsi demokrati in vsi branilci miru se te zmage veselijo, ker pomeni velik udarec za mednarodno reakcijo.

V Ameriki je nastalo velikansko ogor-

“Ne pustijo nas v domovino”

(Nadalj. s 1. str.)

Ali mi nočemo da bi nas narod obsojal. Mi nočemo, da nam narod reče: «Ubrani ste Madrid na reki Manzanares, na reki Harami: Branili ste in ubranili Univerzitetno mesto, Casa del Campo, Guadalaharo. Branili ste Spanijo v Estremaduri, Andaluziji, Levantu in Aragonu, na vzhodu in zahodu, na severu in jugu in dobro ste napravili. Razsvetlili ste sam sebi obraz, a nam Slovencem in Hrvatom, Srbom, Crnogorcem in Makedoncem pridobili ste v svetu sloves pobornikov svobode, miru, narodne neodvisnosti in demokracije. Dobro ste napravili, ali zakaj niste taki ostali do konca? Zakaj sedaj pljuvate na vse to, kesate se in govorite: nismo imeli prav, ker smo branili Madrid, Valencijo in Barcelono, temveč je imel prav fašizem, ki jih je rušil, ki je uničeval deželo najstarejše kulture v Evropi; nismo imeli prav mi, ki smo branili Španske matere in otroke, temveč sta imela prav Hitler in Mussolini, ki, ki sta jih na najstrašnejši način ubijala; nismo imeli prav mi, ki smo se ramo ob rami borili s Španci za svobodo in neodvisnost njihove in naših dežel, temveč je imel prav Franko, ki je na tisoče Špancev pokosil s strojnimi puškami, prav so imele tuje fašistične bande, ki so rušile, zaslužjevale in skrivno zalivale svobodno špansko zemljo. Zakaj vi sedaj tako govorite?

Nočemo, da bi nam ljudstvo kdaj kaj takega očitalo, čeprav nas oči naših mater nikdar več ne vidijo. In naše matere bodo rajše pristale na to, da nas njihove oči nikdar več ne vidijo, kakor da kaj takega slišijo o nas.

Mi, ki smo s takim navdušenjem branili španski narod in njegovo deželo, in ki bi šele s kakim velikim navdušenjem branili našo domačo zemljo in svobodo, mi nočemo napraviti tega. Izjav, da se kesamo od nas v nobenem slučaju ne boste dobili. Da bi mi dajali take izjave tistim, ki so male narode izbrisali iz lica zemlje? To bi pomenilo pomagati fašiz-

mu, kakor mu pomagajo tisti, ki take izjave od nas zahtevajo, že s samim tem ker jih zahtevajo.

Nočemo ker vemo kaj je fašizem. Videči smo tega sovražnika vseh narodov pri njegovem zverinskem, krvavem delu. Ali mi smo videli tudi, kako se je treba boriti proti temu ljudskemu sovražniku, na kakšen način mu je treba deliti udarce. Mi smo videli enotnost španskega naroda v boju, složni nastop vseh naprednih in demokratičnih elementov proti fašizmu, proti njegovim pomagačem. Mi smo v tem boju sodelovali in ponosni smo na to.

Nam je nadvse ljubo, da so se pri sedanjih volitvah v Jugoslaviji združili vsi demokratični in rodoljubni elementi in osnovali enotni volilni blok, da se odstrani z vlade Hitlerjev in Mussolinijev prijatelj Stojadinovič, da zadržijo fašistični pritisk in zavarujejo neodvisnost Jugoslavije. Mi iz vsega srca želimo zmago opozicijskemu volilnemu bloku in pozivamo vse naše prijatelje, da oddajo svoje glasove za listo katere nosilec je voditelj hrvatskega narodnega pokreta dr. Vladko Maček.

Nas ne pustijo v deželo v kateri smo se rodili. Vsi demokratični narodi razširjenih rok sprejemajo svoje sinove, ponosni nanje, ker velika je stvar za katero so se borili. Nas Jug. vlada ne pusti domov.

Vsi napredni ljudje v Franciji, vsi najuglednejši, znani, javni in kulturni delavci se zgražajo nad tem nečloveškim in neljudskim dejanjem jugoslovanske vlade. Tudi naši izseljenci so nevoljni, ker občutijo sramoto tega sramotnega dejanja in postopanja uradnih oblasti in energično zahtevajo, da se ne ovira in dovoli naša vrnitev v domovino.

Tudi mi — vedoč da imamo pravico — zahtevamo svobodno vrnitev v Jugoslavijo za vse naše borce.

Pog. Bou (Spanija) — Pariz (Francija).
Novembra 1938

POLITIČNI PREGLED

(Nadalj. s 1. str.)

GHILLE (Juž. Amerika)

Skoro istočasno ko je fašizem praznoval svojo začasno zmago nad bratsko Čehoslovaško, v Evropi, je v južno ameriški republiki Čile združeno delovno ljudstvo prav energično pokazalo fašizmu vrata. Vršile so se volitve za predsednika republike, v katerih je prvokrat zmagala ljudska fronta v Ameriki. Izvoljen je kandidat ljudske fronte Aguirro Cerda.

V ljudski fronti v Čile so zastopane in združene naslednje stranke: radikali, socialisti, komunisti, združeni demokrati in strokovne organizacije. Glavne točke programa ljudske fronte v Čile so: 1. Obramba demokratičnih pravic ljudstva. 2. Izboljšanje gospodarskega in kulturnega položaja delavcev in kmetov. 3. Izboljšanje in strogo izvajanje socialnih zakonov. 4. Obramba narodne neodvisnosti, in posebno nadzorstvo nad podjetji, ki pripadajo inozemcem.

Zmaga ljudske fronte v Čile je velikanškega pomena ne samo za južno Ameriko temveč tudi za Evropo. Sedaj ko imamo pred seboj natančno poročilo o nezanesljivem nasilju in neštetihih zvižajah, ki se jih je posluževala reakcija v volilnem boju, da bi zmagal fašistični kandidat, lahko dobimo šele pravo sliko zavednosti čiljskega ljudstva, ki ga niti nasižje ne zvižaje niso mogle spraviti, s poti, da ne bi glasovalo tako kakor je smatralo za pravilno. Čilsko ljudstvo je dalo fašizmu krepko brc in zaprlo vrata za njim. Zdaj bo šlo na delo, da uredi svojo domovino brez tujih fašističnih gobezdačev.

NEMCIJA

V zadnji števec «Glasa» smo poročali o preganjanju židov v Nemčiji. Vračam se zopet k tem dogodkom, ker ta preganjanja židov dokazujejo ponovno kakšnih zverinstev je sposoben fašizem, in kakšen peklo bi nastal na svetu če bi fašizem slučajno nad njim zavladal.

Preganjanje židov so v Nemčiji oig-

nizirale državne oblasti. Grupe oboroženih, uniformiranih razbojnikov so razbijale in oropale vse židovske delavnice. Toda to jim še ni bilo dovolj. Zgrabili so lastnike delavnic, izvlekli jim iz zepa denarice in žepne ure in jih na to do smrti pretepli. Tako razmrvarjene so nato gnali v zapore in koncentracijske taborišča, kjer jih sedaj še nadalje mučijo in ponižujejo. Razbili pa niso samo židovske delavnice in trgovine temveč so oropali in nato zažigali tudi židovske cerkve (sinagoge).

Hitler zahteva od židov, da mu kot odškodnino za uboj fašističnega diplomata v Parizu plačajo 1. milijardo mark. (približno 15. milijard dinarjev.) Nemški fašizem hoče na ta način gospodarsko uničiti žide in z denarjem, ki ga je njim ukradel napolniti prazne državne blagajne.

Fašistični roparji trdijo, da oni to delajo zato, da maščujejo smrt von Ratha, svetnika nemškega poslanstva v Parizu, ki ga je žid ubil. Toda smisel preganjanj ni v tem, temveč so uprizorjeni zato, da obrnejo nezadovoljnost nemškega ljudstva v drugo smer. Nemški narod je lačen, ker se ogromne vsote denarja porablja za oboroževanje. Kljub temu pa Nemčija v pogledu oboroževanja ne more slediti drugim državam, ki imajo bolj polne blagajne.

Letos septembra meseca je bilo veliko Nemcev proti izzivalni politiki in proti vojni. Fašistični režim vali krivdo za to razpoloženje na žide, in se sedaj maščuje nad njimi.

Mnogi primerjajo ta preganjanja z onimi, ki so se vršila v srednjem veku, kar pa ni res. Kar se sedaj dogaja v Nemčiji, to je pravo ljudozerstvo, nad katerim se zgraža na svetu vse kar je postenega in človečanskega. Tudi mnogi v sami Nemčiji se zgražajo nad tem in sramujejo. Kljub terorju so nekateri nemški oficirji zagovarjali preganjanje žide in jih

branili. Nemški narod za vsa ta razbojništva ni odgovoren temveč banda fašističnih krvnikov in roparjev, ki mu je začasno sedla na tilnik.

ANGLIJA

Angleški narod vse bolj glasno nastopa proti Chamberlainovi kapitulacijski politiki. V treh naknadnih volitvah v posameznih krajih je že opozicija potolkla Chamberlaina. «Ljudstvo uvidena nevarnost, ki mu preti od Chamberlainove zunanje politike» je izjavil liberalni kandidat v Bridgevatu, ki je proti Chamberlainovemu kandidatu zmagal z veliko večino.

Bivši zunanji minister Eden, ki ga je Chamberlain vrgel iz vlade postaja vse bolj nevaren sedanji vladi, ker se okrog njega zbirajo vsi konservativni poslanci, ki so nezadovoljni s politiko kapitulacije pred fašizmom. Na zborovanju v Linchestru je Eden med splošnim odobravanjem izjavil, da politika Anglije ne more biti zasnovana na strahu, ter pozval vse demokratične sile v Angliji, da se borijo proti Chamberlainovi vladi.

Chamberlain in njegov zunanji minister lord Halifax pa sta prišla v Pariz, kjer sta se posvetovala s francosko vlado, predvsem radi Spanije. Chamberlain bi bil pri francoski vladi rad dosegel za generala Franka pravico bojujoče se stranke. Toda pritisk angleškega in francoskega javnega mnenja je bil tako močan, da gospodje niso mogli uresničiti svojih namer. Posebno energično so proti temu, da se generalu Franku priznajo kakšne pravice nastopili angleški delavci.

Angleški in francoski ministri so se v Parizu obenem posvetovali o ukrepih, ki jih je treba napraviti, v obrambo Francije in Anglije. Čudno. Še pred dvema meseci so gospodje zatrjevali svetu kako so «rešili» in «zavarovali» trajni mir. Sedaj je na vrsti novo oboroževanje, ki bo ljudstvu prineslo nova bremena. To so sadovi monakovskega sporazuma,

KITAJSKA

Japonski časopisi so triumfirali, ko je jeponska vojska zasedla Kanton, in prerokovali utrujenemu japonskemu narodu, da bo vojne kmalu konec, da je Kitajska dejansko že premagana. To se se varali. Iz vseh delov fronte sporočajo, da se kitajske čete z uspehom branijo. Na južni fronti pa so Kitajci presli v protinapad, in prodrli prav do mesta Kantona, ki so ga Japonci šele pred kratkim zavzeli. Japonci se pred Kantonom v največji naglici pripravljajo na obrambo, in pošiljajo ojačenja, ker se bojijo, da bodo Kitajci mesto zavzeli.

Posebno odlično vrši svojo nalogo v obrambi domovine, kitajsko vojno letalstvo,

V eni stvari so pa Japonci vseeno le uspeli. Posrečilo se jim je da so iz vseh mest v južni Kitajski iztisnili angleške in ameriške trgovce, in prevzeli trgovio v

POMEN 11. DEC. V JUGOSLAVIJI.

Vse za zmago svobode!

Le še nekaj dni nas loči od dne, ko se bodo vršile v Jugoslaviji volitve v narodno skupščino.

Karakteristika teh volitev — katere Stojadinovič-Korošceva vlada proglašala «svobodnim» — je, da se vršijo pod istimi pogoji pod katerimi so jih izvrševale druge vlade od leta 1929 dalje. To se pravi brez svobode. Vlada je določila za volilno agitacijo izredno kratek rok. To njej ki je spravila na noge ogromen volilni agitacijski aparat, kateremu poleg tega pomagajo lokalne oblasti po vsej državi, ki ima polno svobodo govora agitacija po časopisih itd. nedvomno koristi. Opoziciji se pri teh volitvah godi kakor prejšnja leta. Prepovedana so ji vsa večja zborovanja dovoljena so samo volilne konference in še te samo proti povabilu. V opozicijskih časopisih ni ne duha ne sluha o kakšni volilni agitaciji, ker ne smejo pisati ničesar, kvečjemu lahko poročajo kje so se vršile volilne konference opozicije, ne pa tudi kje se bodo.

Taka je stvarnost, tako izgledajo v praksi «svobodne» volitve, ki jih je razpisala Stojadinovič-Korošceva vlada.

Kljub vsemu pa so izgledi na uspeh

svoje roke. Tako se Japonci borijo proti «boljševizmu».

SPANIJA

Republikanske čete so se umaknile na levi breg reke Ebro. Umik se je izvršil v največjem redu, tako da niti ena puška ni prišla sovražniku v roke. Boji na Ebru so imeli velik pomen za obrambo republike. Na tem delu fronte je junaska republikanska vojska štiri mesece zadrževala v tehničnem pogledu mnogo boljše oboroženega sovražnika, in zaustavila prodiranje fašistov proti Valenciji. V teh štirih mesecih so fašisti izgubili veliko stevilo vojaštva, vojnega materijala in časa. Kar so republikanci osvojili v štirih dneh, zato so se morali fašisti boriti polne štiri mesece.

Boj na reki Segri traja dalje. Republikanci kljub besnim napadom fašistov, branijo osvojene pozicije in resno ogrožajo mesto Lerido, ki je začasno še v rokah fašistov.

Vsled prizadevanja nekaterih inozemskih politikov, da se Franku prizna pravica bojujoče se stranke, in se mu s tem omoči, da s izstradanjem premaga špansko republiko, so vse španske politične stranke in strokovne organizacije izdale skupni proglaš, v katerem izjavljajo, da se bodo najodločnejše uprle vsakemu poizkusu umešavanja v španske zadeve, kakor tudi poizkusu da bi se zadeve, ki se tičejo Spanije reševale v inozemstvu. Spanijo bodo uredili Španci sami.

S svojo složno borbo, in s pomočjo vseh demokratičnih sil na svetu, bo španski narod premagal fašistične napadalec.

ČEHOSLOVAŠKA

Raztrgano Čehoslovaško, Hitlerjeva Nemčija vedno bolj stiska s svojimi kremplji. Te dni so se končno določile nove meje med Nemčijo in Čehoslovaško. Ob tej priliki je Hitler vzel Čehoslovaški še 100 novih občin, v katerih živi 60.000 Čehov. Na drugi strani je Hitler vrnil nazaj tri vasi, in s tem pokazal svojo «velikodušnost».

Hitler se obnaša napram Čehoslovaški, kakor gospodar napram hlapecu. Njegovi inženirji za izdelali načrt za izgradnjo velike avtomobilske ceste med Dunajem in Breslavom. Ta cesta bo šla preko Brna na Moravskem, to se pravi preko Čehoslovaškega ozemlja. Cesta bo državna last fašistične Nemčije, in jo bodo nadzorovali nemški policaji. Dolžina ceste na čehoslovaškem ozemlju bo 60 km. širina 60 metrov.

Znano je, da Görngov gospodarski načrt predvideva zgraditev enake ceste, ki bo šla skozi celo Nemčijo in bivšo Avstrijo naprej proti Adriji. Tako fašizem uresničuje svoje imperijalistične načrte po katerih ima 1. 1940 Jugoslavijo zadeti usoda, katera je letos zadela Čehoslovaško. To ve v ostalem ves svet samo Stojadinovič o tem noče vedeti ne slišati.

Kdor zna količkaj samostojno misliti se bo pri teh volitvah lažje orijentiral. Kar pogledjmo:

Na eni strani: J.R.Z. to se pravi Stojadinovič ljubljeneč italjanskega in nemškega fašizma, ki hočeta iz Jugoslavije napraviti svojo pol-kolonijo po vzoru Čehoslovaške, predstavnik nazadnjakov in reakcionarjev, predstavnik vseh nasprotnikov ljudske in narodne svobode v Jugoslaviji. Dalje Korošec, ki je izdal svoj lastni stari program SLS, in se priključil protiljudski in izdajalski Stojadinovičevi politiki. Spaho, predstavnik reakcionarnega dela bosanskih veleposestnikov, Hodzerovi «borbaši» — fašisti, Vojvodinski Nemei, ki bodo na Hitlerjevo povelje glasovali za Stojadinoviča, hrva-

(Nadalj. na 3 str.)

IZSELJENIŠKA RAZSTAVA

Izseljeniška podpora in prosvetna društva in sindikalne sekcije v katerih so večinoma včlanjeni rudarji kakor napr. v Pas de Calais, Nord, Gard, Nièvre, Puy de Dôme, Loire, Haute-Loire, Moselle in Meurthe-et-Moselle, zbirajte in pošljite IZSELJENIŠKO RAZSTAVO naslednje podatke, dokumente in slike:

1. Število rudarjev v vašem kraju. 2. Kdaj katerega leta so naši izseljenci rudarji začeli delati v rudnikih v krajih v katerih stanujete? 3. Koliko premoga povprečno izkoplje na dan en rudar? 4. Imena tistih rudarjev, ki so se najbolj odlikovali bodisi pri delu, bodisi v raznih rešilnih akcijah, dalje vseh, ki so sami iznašli kakšen lažji in bolj produktivni način dela. 5. Imena vseh ki so zato dobili oficijelno priznanje s strani rudniških inženirjev. 6. Katero vrsto dela vrši večina naših rudarjev v rudniku v Vašem kraju? 7. Število rudarjev za vso dobo nazaj, ki so se pri delu ponesrečili, da so postali nesposobni za delo, ali pa da so na posledicah poškodb ali dela v rudniku umrli.

Nasa rudarska podpora društva na obenem zberejo in pošljejo sledeče podatke: 1. Ime društva. 2. Število članstva. 3. Število celokupnih izplačanih podpor bodisi da so to redne podpore ali nabrane potom nabiralnih akcij. 4. Število priredb v podporne namene za vso dobo nazaj.

Prosvetna društva: 1. Ime društva. 2. Število članstva. 3. Število prosvetnih prireditev, učnih tečajev, poučnih izletov itd. 4. Slike iz društvenega življenja: a.) Slike celokupnega članstva društva ali odborov. b.) Slike pevskih društev. c.) Slike iz prizorov na odru (posebno take na katerih so vidne naše narodne noše.) Vsako društvo, ki razpolaga s knjižnico, naj obenem sporoči število knjig. Društva naj obenem poskrbijo da se bodo poslale primerne slike iz življenja naših rudarjev: a.) Slike iz dela. b.) Slike rudarskih hišic, na katerih so vidni vrtovi, ki jih naši rudarji sami obdelujejo.

Gozdni delavci:

Apeliramo na gozdne delavce, da se

(Nadalj. s 2. str.)

ški frankovci, agenti inozemskega fašizma in končno ruski emigranti-belogardejci — to so tiste temne sile, ki bodo nastopile proti ljudstvu 11. decembra, za nadaljevanje politike nasilja in narodne neenakopravnosti, za politiko, ki spravlja Jugoslavijo pod peto fašizma.

Na drugi strani:

Dr. Vladko Maček, nosilec skupne opozicijske liste, za katero bodo hrvaške kmečke množice glasovale složno kot eden, dalje delavski razred v Jugoslaviji, kot najdoslednejši borec za svobodo in pravico, za varnost Jugoslavije, dalje množice srbskih kmetov in inteligence združenih v svojih opozicijskih strankah, v Sloveniji bodo poleg delavstva glasovali za listo dr. Mačka vsi pristaši SLS, ki so ostali zvesti staremu programu SLS, in končno bodo po vsej državi glasovali za opozicijsko listo mnogi, ki se ne strinjajo z Stojadinovičevo izdajalsko zunanjo politiko. V tej, drugi skupini so se zbrale vse zdrave sile narodov v Jugoslaviji, da obračunajo z sedanjo vlado, in začrtajo Jugoslaviji novo pot — za Jugoslavijo v kateri bo vladala demokracija in svoboda, v kateri bo vsem njenim narodom zagotovljen svobodni razvoj in napredek in kar je danes najvažnejše, — za zunanjo politiko, ki bo v resnici zagotovila varnost Jugoslavije in neodvisnost njenih narodov, s zvezo z resnično demokratski državami — proč od Rima in Berlina.

Kdor Jugoslaviji in njenim narodom resnično dobro želi naj kar pogleda kaj vse se je zbralo okrog Stojadinoviča, pa bo takoj videl kaj mu je dolžnost storiti.

V sedanjem volilnem boju italjanski in nemški fašizem na vso moč simpatizira s Stojadinovičem. Fašistični tisk v obeh državah besno napada združeno opozicijo in na vse pretege hvali Stojadinovičevo vlado. On že ve zakaj. Za nas je važno, da vemo, da je za Stojadinoviča nemški

povsod kjer se nahajajo v večji skupini dajo slikati po možnosti na kraju dela. Se boljše so slike, na katerih so vidni rezultati njihovega dela napr. poleg velikih skladovnic drv, hlodov, železniških pragov itd. Kjer je večja skupina naših gozdnih delavcev delj časa skupaj naj navede statistične podatke: koliko metrov drv, obdelanega lesa hlodov, tramov, železniških pragov so napravili za dobo svoje zaposlitve v Franciji. Naši gozdni delavci naj obenem navedejo bodisi kot skupina ali posameznik, kakšno vrsto gozdnega dela v katerem so se posebno odlikovali.

POLJEDELSKI DELAVCI

Kjer so večje skupine naših poljedelskih delavcev ali posamezniki naj navedejo sledeče: Vrsto dela. Službeno dobo. Koliko hekt. njiv je napr. zorala, obdelala in požela ena skupina naših delavcev-delavk? Slike iz dela posebno za časa žetve, košnje, ali pospravljanja jesenskih pridelkov.

Končno opozarjamo še vse izseljence, ki so služili v francoski armadi za časa svetovne vojne, da se nenuodoma javijo. Dalje vse, ki so služili v tujski legiji. Oboji naj nam pošljejo podatke o svoji službeni dobi, morebitnih odlikovanjih in svoje slike.

Vse podatke, dokumente, slike je treba poslati na naslov « Glasa izseljencev ».

Pozivamo vsa naša izseljenška društva, in organizacije — posebno pa še bratska društva sv. Barbare — na skupno, aktivno sodelovanje na tej razstavi. Ne gre samo zato, da bomo s pomočjo dobro organizirane IZSELJENIŠKE RAZSTAVE — katero bodo nedvomno obiskali številni javni in kulturni delavci Francije poleg ostale francoske javnosti — lažje dosegli izpolnitev naših zahtev v sami Franciji, gre se tudi zati, da z njo priborimo samim sebi in svojemu narodu ugled v tujini!

Velike naloge, katere moramo izvršiti zahtevajo od nas vseh, da nastopimo skupno.

Na delo!

fašizem, ki je nas Slovence že izbrisal iz zemljevida, ki v potokih preliva kri španskega naroda, ki je zaslužnil Čehoslovaško, in proti kateremu se prav zadnje dni radi njegovega barbarskega postopanja z nemškimi židi z ogorčenjem dviga ves svet. Hitler, Mussolini, Stojadinovič —, ali ne pravi narodni pregovor: « povej mi s kom hodiš pa ti bom povedal kaj si. » Kogar fašizem hvali ta ne more biti naš prijatelj in še manj voditelj.

Ne pozabimo, da sta dva taka velika naroda kot sta angleški in francoski politiko Hitlerjevih pomagače že sodila in obsodila. Obsodili jo bo bodo tudi narodi v Jugoslaviji to je gotovo.

Za vse, ki bodo glasovali 11. decembra pa velja sledeče: ne javno glasovanje, ne teror ne nasilje ne smejo nikogar odvrniti, da ne bi glasoval za združeno opozicijo, in s tem pomagal sebi in vsem narodom v Jugoslaviji do uresničenja njihovih davnih želja:

Za varnost Jugoslavije, za svobodo in enakopravnost njenih narodov, za napredek in blagostanje!

Vesti iz volilnega boja

V SLOVENIJI

Sporočajo nam sledeče: Opozicija dose-daj ni imela nobenih večjih zborovanj, ker jih oblast prepoveduje. Vršijo se samo konference in posvetovanja. Pač pa se vršijo zborovanja JRZ na paradni način, kakor jih je prej sklicevala JNS. « Gospod Korošec se vozi po Sloveniji. Povsod ga najprvo pričaka mladina in mu izroča cvetje. Njegovih sprejemov se udeležuje številna duhovščina. Med spremljevanjem godbe se izvrši odhod v zborovalno dvorano, kjer nato dr. Korošec drži svoj volilni govor. Zvočniki gmrijo na čisto, da bi ga mogli slišati tudi tisti, ki

Brez boja ni zmage!

O veliki požrtvovalnosti naših izseljencev v Pas de Calais smo že pisali. Tudi organizirani smo dobro. Vsi smo člani naše C.G.T. imamo naše narodostne sindikalne sekcije, imamo naša podporna društva, preko katerih si v slučaju bolezni ali nesreče pomagamo, imamo kulturno društvo, ki goji izobrazbo mad nami. Precej veliki del naših izseljencev je na visoki stopnji zavednosti, kar posebno dobro dokazujejo rezultati nabiralnih akcij v plemenite namene kakor napr. za naš « Glas » za Patronat, in še posebej za mučeniško Španijo in njene junaške borbe.

Imamo torej naše dobre strani, pa tudi slabe o katerih pa dosedaj še nismo pisali. Med nami se napr. žal se najdejo taki, ki so člani naše C.G.T. samo toliko, da v njej tvorijo število, ne zavedajo pa se še pomena, ki ga imajo za delavstvo strokovne organizacije. Znajo prav dobro kritizirati, posebno še če ga zvrnejo par kozarec. Takrat zabavljajo čez Francijo, zasmehujejo žensko društvo « Proti vojni in fašizmu », kritizirajo C.G.T. češ. da nje sploh ni treba in jamskih delegatov tudi ne, da je škoda plačevati 3 fr. na mesec za sindikat, ker bo itak vse skupaj skrahiralo itd. O ljudski fronti govorijo, da je že davno v grobu itd. Vse te čenče, nedostojne organiziranega delavca — da ne govorim o tem bolj obširno — koncem koncev pomagajo tistim nasprotnikom delavstva, ki bi delavske organizacije radi v žlici vode utopili.

Velika večina naših izseljencev takim čenčam ne naseda, temveč se čvrsto oklepa naše velike C.G.T., naše zaščitnice in obenem največje opore ljudske fronte.

Mi smo prepričani, da se večina teh, ki širijo take nepremišljene in delavstvu škodljive govornice, ne zaveda kako slabo uslugo napravljajo s tem sebi in ostalemu delavstvu. S tem pa seveda ni rečeno, da jim je treba to njihovo slabo zadržanje še nadalje dopustiti. Časi so za delavstvo preveč resni in odgovornosti polni. Če že nekdo kljub številnim dobrim vzgledom, ki jih ima okrog sebe noče koristiti delavski stvari, naj ji vsaj ne škoduje. Velekapital in njegovi plačani hlapci, vsako delavstvu škodljivo govorico zgrabijo kakor volk mrhovino in jo takoj širijo dalje. Delavstvo naj jim pri tem pomaga? Saj ni na glavo padlo. Ne, mi se bomo borili proti vsem nedostatkom v naših lastnih vrstah, proti vsemu kar delavski stvari škoduje.

Za odpravo teh nedostatkov pa bomo nabavili najmočnejše orožje: prepričevalno, vztrajno in aktivno delovanje med

radi « velikanske udeležbe » niso mogli dobiti prostor v dvorai.

Govorniki JRZ govorijo o velikih spremembah o svobodi. Ljudje jih poslušajo z mešanimi občutki. Saj ni nobenih sprememb, o svobodi niti govora. Nisi smel ziniti preje in ne smeš danes. Kljub vsemu naša stvar pri sedanjih volitvah v Sloveniji ne stoji slabo. Ne bodo nas omamili da bi videli belo kar je črno. Sprejemi, navdušenje, godba vse to je organizirano od zgoraj. Gospodje se tudi zavedajo, da se jim zibljejo tla pod nogami. Odtod njihovo javkanje v «Slovencu» in srdito napadanje opozicije. 11. dec. se bomo pomerili s to pokrito tiranijo. Bodite uverjeni da se bomo dobro odrezali. »

Na Hrvaškem se kljub izdajalskemu rovarjenju frankovcev, ki skušajo prepričati skupni nastop združene opozicije pri sedanjih volitvah, vršijo priprave za volitve v znaku popolnega sporazuma z vsemi iskrenimi in naprednimi ljudmi, ki so nasprotni sedanji vladi. Velikih zborovanj tudi na Hrvaškem ni, čeprav jih tam Stojadinovič ne prepoveduje kakor Korošec v Sloveniji. Velikih zborovanj na Hrvaškem zato ni, ker se dr. Maček želi izogniti raznim provokacijam s strani Stojadinovičevih ljudi, ki grejo za tem da izzivajo spore med vladnimi organi in hrvaškimi delavci in kmeti, da bi na ta način Stojadinovič dobil možnost, da voditelje pokreta aretira in zapre. V splošnem se volilni pokret na Hrvaškem

anem delom naših izseljencev pri katerih je zavednost še zelo na nizki stopnji. Obenem pa že danes apeliramo na vse naše nezavedne ali zapeljene rojake, naj pomislijo sledeče: Kdo je zgradil petmilijonsko strokovno organizacijo C. G. T. ako ne delavstvo samo! Zakaj pa? Zato, da si je z njeno pomočjo priborilo 40-urnik, plačani dopust, in odpravo suženjskega priganjstva po rudnikih. Te pri dobitve so za nas delavce življenjskega pomena. V C. G. T. smo našli varno zavetje. Kdo od delavcev bo sedaj toliko zmešan, da bo sebi in svojim sotrpinom podiral streho nad glavo? Vzel bič v roke in tepel samega sebe?

Kaj pomeni torej za nas naše aktivno delovanje v C.G.T.? Zakaj se vse zavedno delavstvo bori zato, da bi bila C.G.T. se močnejša, da bi imela še večjo udarno silo?

zato ker močna C.G.T. pomeni ohranitev vseh delavskih pravic, ki smo jih dosedaj priborili, nam daje možnost, da si priborimo še nove ugodnosti, ki bodo napravile naše življenje bolj zadovoljno in veselo. Pomeni, da bomo imeli dovolj prostega časa na razpolago, da se bomo lahko odpočili od napornega dela in obenem še poskrbeli za našo nadaljno izobrazbo.

Kaj pa pomeni biti neaktiven v svoji strok. organizaciji, ali pa še celo z nedelavskim obnašanjem in neutemeljenimi govoricami slabiti njeno moč? Kaj bo z nami če bomo sami zakrivali poslašanje naše organizirane moči, če C.G.T. ne bo imela več dovolj moči, da bi mogla z uspehom braniti naše pravice?

Potem bomo nazaj postali srednjeveški sužnji v najhujšem pomenu besed. O naših pravicah ne bo več sledu. Izročeni bomo na milost in nemilost kapitalističnim priganjačem po rudnikih, ki bodo nas izmučili do smrti, in nas potem ko ne bomo mogli več garati kakor izžeto limono vrgli na cesto z našimi družinami vred. Ostali bomo — mogoče sredi najhujše zime — na sredi ceste lačni in prezebli, brez strehe nad glavo, brez sredstev za življenje.

Dve poti imamo: ali s C.G.T. v življenje ki bo vredno človeka, ali brez nje — v pogubo.

Kdo je še med vami, ki bo za sebe in svojo družino izbral pot pogube? Premislite bratje. Vrzite že enkrat od sebe vse s čemer ste-hote ali ne-hote delavskemu pokretu škodovali. Delujte za rešitev delavstva, ki bo obenem tudi vaša rešitev.

Zidar.

razvija popolnoma v redu in organizirano, in se z vnaprej lahko s gotovostjo trdi, da bo zmaga na strani bloka narodnega sporazuma.

V Srbiji priprave na volitve niso tako živahne zaradi okostenelosti in konservativnosti nekaterih voditeljev srbske opozicije. Na mnogih krajih ljudstvo samo vrši pripravo na volitve kakor ve in zna. Mnogokrat je akcija podvzeta od ljudstva, zelo energična in uspešna. —

V Paračinu je bilo sklicano zborovanje JRZ, na katerem je nastopil dr. Korošec, ki pa ni mogel niti besedice spregovoriti, ker ga je ljudstvo prej nagnalo. V Nišu se je vršilo zborovanje delavstva, katerega so nekateri plačanci JRZ s kamenjem napadli. Delavci so provokaterjem pošteno namazali podplate in se nato vrnili ter nadaljevali zborovanje. Prebivalstvo obsoja in protestira proti provokaterjem JRZ, ki hočejo s silo prepričati narodna in delavska zborovanja. V Leskovcu je na zborovanju JRZ hotel govoriti Tonič dosedanji poslanec JRZ pa mu ljudstvo ni dalo do besede. Takoj za tem je delavsko-kmetjska sloga imela zborovanje, ki se ga je udeležilo 3000 ljudi. V vasi Pukovec so razkačene množice razbile ministru Stoševiću avtomobil. Kmetje so zbrali skupaj denar in kupili konja, eden od kmetov pa je daroval voz. Tkko se pristaši združene opozicije vozijo ponoči od vasi do vasi in agitirajo za združeno opozicijo, ker jim oblasti podnevu to ne puštijo.

Apel Francoske ljudske pomoči

Comité National de Secours Populaire de France (Glavni odbor francoske ljudske pomoči) se je pred kratkim obrnil na naš Odbor Izseljeniške pomoči v Parizu s prošnjo naj mu pomaga nabrati nekaj prispevkov za kritje velikih potreb, ki rastejo z vsakim dnem, posebno se radi novega navala političnih emigrantov, ki prihajajo posebno iz Nemčije, Italije in iz sudetskih okrajev na Čehoslovaškem, katere so sedaj zasedli nemški fašisti. Odbor naše izseljenske pomoči v Parizu, je sklenil odzvati se tej prošnji, saj je bila prav francoska ljudska pomoč tista, ki je dolga leta in še danes nudila pomoč in vzdrževala številne politične jetnike iz Jugoslavije, ki so preganjani radi svojega političnega prepričanja, morali iskati gostoljubja v Franciji.

So pa še drugi razlogi, ki govorijo zato, da izseljenci z enkratno nabiralno akcijo priskočimo na pomoč tej veliki humanitarni francoski organizaciji. Izkoriščajoč sedanji položaj v Franciji, številni fašistični agenti na vso moč podžigajo in umetni ustvarjajo nerazpoloženje, napram izseljencem — delavcem v Franciji. Mi bomo na njihovo, nam nasprotno propagando najbolj učinkovito odgovorili s tem, da se solidariziramo s francoskim delavstvom tudi po vprašanju podpiranja Francoske ljudske pomoči, v trenutku ko se ista nahaja v veliki stiski. S tem, da izvršimo enkratno nabiralno akcijo za zgoraj imenovano organizacijo, podpremo obenem kot delavci tudi nas same. Nobe ne velike ali male akcije delavstva v Franciji — za izboljšanje položaja — ni bilo, da ne bi francoska Secours Populaire nudila delavstvu svojo pomoč, bodisi materijalno ali moralno največkrat pa oboje.

Celotno akcijo naj naši patronati organizirajo tako, da, določijo en dan za zbiranje za Secours Populaire med našimi izseljenci. To radi tega, da ne bi trpela

akcija za zimsko pomoč našim političnim jetnikom in njihovim družinam v Jugoslaviji. Kjer pa Patronatski odbori ne obstajajo naj to človekoljubno nalogo prevzamejo naša prodorna in kulturna društva ali pa tudi prosamezniki.

Zbiranje med Francozi in drugimi narodnostni v Franciji pa naj se vrši cel mesec december. Zbiranje med Francozi bo omogočeno, ker se zbira za francosko organizacijo. Nabiralne pole so tiskane v Francoskem jeziku, in bo vsak francoz takoj vedel za kaj se gre. Za lažjo izvršitev akcije naj naši Patronatski odbori, društva in organizacije takoj določijo enega ali dva zaupnika kot pooblaščenca nabiralca, in da se ime nabiralca zapiše na nabiralno polo. Akcijo treba takoj prijaviti pri lokalnih odborih Secours Populaire ali C.G.T., ter obenem zaprositi, da se nabiralna pola žigosa s štampiljko prej imenovanih francoskih organizacij. Nabiralne pole je treba obenem opremiti tudi s štampiljkami naših prosvetnih podpornih društev in organizacij, ki bodo vodstvu Secours Populaire dokaz, da so naša društva v tej akciji sodelovala.

Akcijo je treba obvezno zaključiti do meseca decembra tega leta. Takrat se morajo poslati vse nabiralne pole z nabranimi zneski na naslov: **Comité National de Secours Populaire de France** ki je na nabiralnih polah. Tja naj se istočasno vrnejo tudi vse prazne neizkoriščene pole. Podpisani Izseljeniški Pomoči v Parizu, pa naj se uspeh akcije pisмено javi, da ima odbor evidenco o uspehu celokupne akcije.

Odzovimo se apelu Francoske Ljudske pomoči! Dokažimo da smo solidarni s to veliko organizacijo francoskega delavstva! To bo poglobilo stike med našimi izseljenci in francoskim ljudstvom na bazi vedsebojne skupne solidarnosti!

NAŠI DOPISI

Opazil sem, da med ostalimi dopisi iz Pas de Calais še ni bilo dopisa kako smo proslavili 10-letnico naše « Podporne Jednote. » Sedaj izpolnjam to dolžnost jaz čeprav malo pozno.

10. oktobra popoldne smo se zbrali na Salengroevem trgu v Lensu, kjer se najprvo predstavniki našega društva položili lep venec pred spomenik ki je postavljen v spomin francoskim vojakom izza svetovne vojne. Nato je naše pevsko društvo « Cankar » prav lepo odpele pred spomenikom dve pesmi. Takoj za tem so se dali vsi prisotni člani « Podporne Jednote » slikati.

Zatem smo odšli v dvorano « Tabarin », kjer je od 5. uri popoldne predsednik P. J. centrale s. Trampuž otvoril slavnostno zborovanje in pozdravil vse navzoče goste. Zatem je referiral centralni tajnik P. J. s. Močilnikar, ki je v svojem dobro zasnovanem referatu podal pregled društvenega delovanja v preteklih 10-tih letih. Zatem je povzel besedo s. Pepelnjak Fredy, ki je pokazal na bodoče naloge društva, ki jih je treba izvršiti. S. Kropivškova pa je s primernim nagovorom, izročila šopek rož pionirju P. J. s. Pepelnjaku starejšemu, ki je bil obenem izvoljen za častnega predsednika društva. Vidno ganjen se je s. Pepelnjak sterejši toplo zahvalil članstvu P. J. za vso simpatijo, ki jo goji napram njemu, ter pozval vse navzoče na sodelovanje v Podporni Jednoti za nadaljni napredek društva, ki bo kolikor bolj bo napredovalo toliko več koristi prinašalo članstvu. Govoril je nato še podpredsednik francoskih sindikatov C. G. T. v Pas de Calais s. Louart, ter zastopnik « Glasa Izseljencev », ki je tudi v imenu prilju bljenega glasila naših izseljencev pozval vse navzoče na aktivno sodelovanje v Podporni Jednoti.

Nastopil je baletni zbor malih slovenskih in francoskih deklic ki so pod vodstvom svoje učiteljice prav ljubko odplesale nekaj plesov in zato žele veliko odobravanje. Večer je izpopolnil še tamburaški zbor iz Bruay, in pa naši pevci, ki so za vsako pesem, ki so jo odpeli želi

veliko odobravanje.

Ves večer je potekel v najlepšem soglasju in redu, ter bo prav gotovo vsem ki so se ga udeležili ostal v najlepšem spominu. G.

POZOR!

Vsem, ki so se udeležili tombole pri proslavi desetletnice « Podporne Jednote » v Lensu dne 9. nov. v dvorani « Tabarin » sporočamo, da so bile na tomboli izrečane sledeče številke:

1769, 795, 894, 649, 1385, 2022, 962, 2949, 114, 1173, 2089, 2275, 2996.

LIEGE (Belgija)

Zahvala.

Spodaj podpisana se v imenu osirotelih mladoletnih otrok, ki so v tako kratkem času in na tako tragičen način zgubili najprvo svojega očeta in sedaj še svojo dobro mater, zahvaljujeva vsem članom in odboru « Podporne Jednote » in « Vesne », ki sta jima tako hitro izplačala posmrtninsko podporo v znesku fr. 1030.

Zahvaljujeva se obenem tudi za veliko udeležbo pri pogrebu, ter za tolažbo, ki smo je bili deležni v tej za nas vse tako bridki uri.

Priporočamo vsem ki še niso člani « Podporne Jednote » in « Vesne », da takoj pristopijo kot člani in s tem pomnožijo in okrepijo vrste teh naših tako koristnih društev. S tem bodo zavarovali tudi sebe za slučaj boleznii ali nesreče.

Vendin le Vieil 2. nov. 1938.

Ivan in Anton Podlonsek.

Zahvala.

Spodaj podpisani bivši bojevniki iz Spanije se najtopleje zahvaljujem v svojem, in imenu ostalih sodrugov za pomoč katero smo prejeli od naše skupine v Liège in sicer dne 29-9-1938 frs. 350.—, ter dne 18.-XI.-1938 frs. 205.—.

Nas bivše bojevnike iz Spanije je nad vse ganila solidarnost, katero so pokazali naši izseljenci v Liège napram nam. Stiskajoč vsem skupaj prav prepko žuljavje roke vam še enkrat kličemo: Hvala vam sodrugi! Obenem vse povrsti najtopleje pozdravljamo in poljubljamo.

Zivela solidarnost vseh tlačenih in izkoriščanih! VILIMIR.

Opozorilo naših dobrovoljcev

Od Jugoslovenskega Narodnega Komiteta za pomoč republikanski Spaniji smo prejeli naslednje pismo, ki so ga poslali dobrovoljci iz mednarodnih brigad, ki so se vrnili iz Spanije in se sedaj nahajajo v Parizu. To pismo je poslano vsem izseljencem, ter smatramo tudi mi za svojo dolžnost, da ga objavimo.

Dragi bratje!

Mi bivši dobrovoljci iz Spanije se obračamo na vas izseljence z naslednjim sporočilom:

Ko je španski fašizem pod vodstvom Hitlerja in Mussolinija začel krvavo vojno proti španskemu narodu in njegovi legalni vladi, proti španski in mednarodni demokraciji, so pristaši svobode in anti-fašisti iz celega sveta hiteli na pomoč napadenemu narodu, in s svojim junaštvom proslavili ime mednarodnih brigad.

Mednarodni fašizem je na vse mogoče načine poskušal, da prepreči odhod dobrovoljcev v Spanijo in njihov vstop v mednarodne brigade. S pomočjo plačenega tiska, z najogabnejšimi lažni in klevetami, se je hotelo zmanjšati in umazati zasluge in slavna imena borcev v mednarodnih brigadah. Hitlerjeva tajna policija « Gestapo » in italijanske « Ovr » sta pošiljali svoje agente v Spanijo z namenom, da se vrinejo v mednarodne brigade, da v njih špijonirajo, izzivajo provokacije, ter širijo lažnjive vesti. V tem delu tudi jugoslovanski fašizem ni izostal.

Mi smo te plačance takoj spoznali, vrgli jih iz naše sredine in jim onemogočili izvršitev njihovih nalog. Nekateri od njih so bežali iz Spanije, s pomočjo falzificiranih ali ukradenih dokumentov, da jih

SALLAUMINES (P. de C.)

Pri nas smo pred kratkim imeli sindikalni sestanek naše sekcije, na katerem je navzoče članstvo z velikim odobravanjem vzelo na znanje združitev Federacije Jug. sind. sekcij, in Čehoslovaških sindikalnih sekcij C.G.T. v eno samo Federacijo. Bratje Čehoslovaki se v Franciji nahajajo skoraj v enakem položaju kakor mi izseljenci iz Jugoslavije. Tudi oni še nimajo konvencije o delu in pomoči, in se za njeno uzakonitev prav kakor mi izseljenci iz Jugoslavije že delj časa borijo. Odslej bomo torej nastopali skupno po vseh vprašanjih ki se tičejo nas izseljencev in si vzajemno pomagali eden drugemu v vseh intervencijah, in kar bo potrebno.

Obravnavali smo tudi vprašanje ali naj se naša sekcija po svojih zastopnikih udeleži proslave dvajsetletnice Jugoslavije, katero priredi Jugoslovanski konzulat v Lille, ki nam je to zadevno povabilo že trikrat poslal. Po daljši debati smo sklenili, da se te proslave udeležimo, in obenem porabimo to priliko za razne intervencije pri konzulatu, napr. za znižanje taks na potne liste, in še več drugih zadev, ki jih je treba urediti.

Končno smo na seji še sklenili da izvršimo nabiralno akcijo za ženo sodruga Krnea, ki se nahaja v Spaniji, in katera se nahaja sedaj v zelo težkem materijalnem položaju. Prav tako smo sklenili izvršiti nabiralno akcijo za s. Kneževića, ki je že delj časa bolan.

Za sekcijo: Gole Fr.

TRI ZNAČILNA PISMA

Uredništvo « Glasa » je prejelo tri pisma, katerih vsebina je tako važna, da na nje odgovarjamo javno v « Glasu » — radi pomanjkanja prostora v listu čim bolj na kratko in enostavno.

1.) Peter (P. de C.) pravi takole: « V listu » Tabor » glasilo delovnega ljudstva v Sloveniji sem čital, da naročniki tega lista zahtevajo, da se objavijo imena vseh tistih, ki ne plačujejo redno naročnine sa list. V « Glasu » tudi večkrat čitam: poravnajte naročnino! Zakaj pa « Glas » ne bi objavil imena vseh tistih nemarnih naročnikov, ki se svojo lenobo otekočajo redno izhajanje « Glasa ». Kar je mogoče objaviti v Sloveniji je še bolj mogoče objaviti v Franciji in Belgiji ».

Odgovor uredništva: Ti si pa res precej energičen. Toda Tvoj nasvet je vse kakor umesten, in če vsi opomini ne bodo, nič zalegli bomo še mi objavili nekaj imen tistih, ki jim noben opomin nič ne

ne bi zadela pravična kazen republikanskih sodišč. Nekateri od njih nadaljujejo svoje delovanje pri jugoslovanskih konzulatih. Oni sedaj delajo na tem, da onemogočijo bivšim dobrovoljcem iz Spanije vrnitev v Jugoslavijo, k njihovim starišem in sorodnikom.

Med temi Judeži so stari kriminalni tipi. Mladen Popović je v Jugoslaviji ukradel 20.000 din., in da bi se rešil obsodbe je postal policijski konzulaški agent. Z njim je Ivanišević, avanturist in bivši legionar. Za njima ne zaostajata kriminalca in kockarja Kratočil in Metos. Se neki drugi Popović je potem, ko ga je konzulat v Franciji izkoristil, pobegnil v Jugoslavijo.

Ko jih njihovi gospodarji tukaj ne morejo več uporabiti, ko jim je strgana krinka iz obraza, ker so se svojim delovanjem kompromitirali, jih pošiljajo v Jugoslavijo, kjer jih izkoriščajo za borbo proti ljudstvu.

Tisti, ki so ostali tukaj, poskušajo, da se vrinejo v izseljeniške organizacije, kjer se predstavljajo kot borci iz Spanije, izkoriščajo pomoč in živijo na račun izseljencev a obenem jih špijonirajo.

Mi bivši dobrovoljci iz Spanije pozivamo vse izseljence iz Jugoslavije da te vrste mrčes naženejo iz svojih domov. Skupina bivših dobrovoljcev iz Spanije, ki se nahaja v Parizu, lahko da vsem izseljencem in njihovim organizacijam natančne podatke o teh tipih. Prosimo, da se za vse informacije obračate na nas, prej kot koga sprejmete, ki se predstavlja kot bivši dobrovoljec v Spaniji. Brat-ski pozdrav!

Pariz, novembra 1938.

Skupina bivših dobrovoljcev iz Spanije.

zaleže. Naj vsi izseljenci vedo, kdo je tisti, ki napredek « Glasa » ovira mesto bi mu pomagal.

2.) Vojteh (Meurthe-Moselle): pišeš: Premalo pisete proti alkoholu. Pri nas imamo take, ki se centa ne da za « Glas » ne za Spanijo, kaj šele za Patronat. Za vino pa ni škoda. « Le pijmo ga saj nima kosti... » Potem ga pa glava boli, če se mu ne pripeti še kaj hujšega, pa še žena in otroci doma trpijo radi njega. Dajte no take malo bolj prijeti ».

Odgovor: Tudi proti pijančevanju je « Glas » že pisal, in še bo. Borite pa se proti tej pogubni razvadi tudi Vi na lieu mesta. Ne zmerjati, temveč s prepričevalnim dokazi poučiti take ljudi, koliko nesreč in škode, čezmerno pitje napravljaja delavstvu. Vaše dokaze podprite z dobrimi vzgledi, katere jim dajte sami. Ti pa od časa do časa napiši kakšen stvarni članek proti pijančevanju za « Glas ». Mi ga bomo radi objavili. Borimo se skupno proti čezmernemu pitju, ki je za delavstvo res največja nesreča.

3.) Ivan (Moselle). Malo preveč agitirate. Enkrat za « Glas » pa za Spanijo, pa za Patronat itd... Prevelike žrtve zahtevate od ljudi zdaj ko se je položaj poslabšal in se manj zasluži ».

Odgovor: Če ne bi bila stvar dobra in za delavstvo koristna « Glas » ne bi agitiral zanjo. V ostalem nam to očitajo tudi naši nasprotniki, ki tudi zbirajo denarna sredstva, za namene, ki so delavstvu škodljivi. Govoriš o žrtvah. Kaj pa so naše žrtve v primerj z žrtvami, ki jih daje špansko ljudstvo? Pa kitajski narod, ki je v boju proti japonskim osvajalcem dal že milijon žrtev za svojo in nase svobodo? Pa nemški delavci, katerim fašizem vzame pol plače za topove, granate: « Topovi mesto masla »...

Kaj je boljše? Ali je boljše z veseljem zavednega delavca žrtvovati kar se največ da, in podpreti delavstvo povsod, kjer se nahaja v borbi za svoje in naše pravice —, ali je boljše stati prekrizanih rok, in čakati, da fašizem zadavi najprej špansko ljudstvo, nato Kitajsko in navsezadnje še nas in nam poleg tega vzame še vso svobodo, da se še boriti ne bomo mogli več za naše pravice? Na to vprašanje nam pa ti sam odgovori.

Uredništvo.

Arts Graphiques, 201, ch. de Haecht, Bruxelles
Gérant: J. Léchevain, 56, rue Robiano, Brux-3
Imprimé en Belgique.

Editeur responsable: N. Henneuse,
Longue rue du Vanneau, 4, Anvers.